

**Euroopan unionin
osarahoittama**

**Varsinais-Suomen liitto
Egentliga Finlands förbund**

Valintaesitys maakunnan yhteistyöryhmän käsittelyyn

Hankkeen julkinen nimi	Ilmastokestävät investointihankkeet (IKI) - Alueellisiin ilmatoriskeihin varautuminen kaupungin kaavoituksessa ja suunnittelussa
Hakemusnumero	R-01920 (405096, 405097, 405375)
Hakijan virallinen nimi	Turun kaupunki
Osatoteuttajat	Turun yliopisto ja Turun ammattikorkeakoulu Oy
Toimintalinja	2 Hiilineutraali Suomi
Erityistavoite	2.2 Ilmastomuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofivalmiuden ja -palautuvuuden edistäminen
Alkamispäivämäärä	1.1.2025
Päätymispäivämäärä	31.5.2026

Valintakokouksen päivämäärä	Varsinais-Suomen maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 22.11.2024
-----------------------------	---

Hakijan esittämä kuvaus hankkeen sisällöstä

Ilmatoriskejä on aiemmin arvioitu maakuntien ja kaupunkien tasolla, mutta kattava ja systemaattinen kaupungin eri alueille asti ulottuva ilmatoriskien huomioon ottaminen puuttuu yhä kuntien kaavoitusprosesseista. Ilmastomuutokseen varautumista ja strategisen sopeutusprosessin kehittämistä ovat vaikeuttaneet rajalliset resurssit sekä sopeutumistyön vaatiman erityisasiantuntemuksen puute ja tarvittavien työkalujen hankala saavutettavuus.

IKI-hankeessa kehitetään skaalautuva ja systemaattinen malli, jolla ilmastonmuutokseen sopeutumisen periaatteet voidaan integroida sekä kuntien että yritysten investointiprosesseihin. Hankkeessa toteutetaan ja demonstroidaan karttapohjainen lähestymistapa alueellisten ilmatoriskien olennaisuuden arviointiin, sopeutusratkaisujen suunnitteluun ja toimeenpanoon sekä niiden vaikuttavuuden arviointiin kaupunkitasoisesti. Kehitettävät työkalut huomioivat lämpötilaan, veteen ja maaperään liittyvien ilmatoriskien vaikutukset kattaen näin ilmastonmuutoksen keskeisimmät vaikutukset alueellisiin olosuhteisiin.

Maakunnan olennaiset ilmatoriskit tunnistetaan ja selvitetään, mitkä riskeistä pystytään kvantifioimaan alueellisesti. Riskien määrittelyyn tarvittavan paikkatietoaineiston olemassaolo ja saatavuus (mm. avoin data, eri toimijoiden hallussa oleva data) selvitetään, aineistot koostetaan, esikäsittellään ja analysoidaan, ja aineistojen pohjalta tuotetaan alueellisia ilmatoriskejä ilmentäviä karttatasoja. Karttatasot ja niiden käyttö integroidaan kaupunkien kaavoitus- ja suunnittelujärjestelmiin sekä työhjeistuksiin.

Hankkeessa kootaan toimenpidepankki, joka sisältää eri sektoreille ja organisaatioille sopivia toimia ilmastomuutokseen sopeutumiseen. Hankkeessa laaditaan ja pilotoidaan myös riskeihin varautumiseksi tehtäville sopeutumistoimille indikaattoripaletti, jonka avulla voidaan arvioida sopeutumistoimien tehokkuutta. Sopeutumistoimien tehokkuuden/hyödyllisyyden arviointi on uusi ja vielä varsin vähän käytetty menetelmä, jolle on kuitenkin kaupunkisuunnittelussa suuri tarve. Helsingissä on kehitetty listaa ääriämpötiloihin sopeutumisen indikaattoreista (Tuomimaa ym. 2023), ja hankkeessa kehitetään ja laajennetaan tätä työkalua kattamaan myös muita ilmastoriskejä.

IKI-hanke tuo merkittävän muutoksen ilmastoriskien arviointiin ja sopeutumistoimenpiteiden toteuttamiseen paikallistasolla. Hanke hyödyntää ilmastoriskien olennaisuuden määrittelyyn matriisia, joka yhdistää altistumisen ja haavoittuvuuden tuottaen eritasoisia riskiarvioita eri alueille. Tämä mahdollistaa ilmastoriskien olennaisuuden alueellisen määrittelyn ja sopeutumistoimenpiteiden suunnittelun alueellisesti kohdistuen. Kehitetyt työkalut tarjoavat myös yrityksille konkreettisen välineen ilmastomuutokseen sopeutumiseen omassa toiminnassaan. Hanke tukee eri toimialoja edustavien yritysten liiketoimintamahdollisuuksia tarjoamalla soveltamisohjeita ja työkaluja EU-taksonomian sopeutumisen kriteereille.

Hankkeessa tarvittavan asiantuntijatason ja ilmastoriskien tarkastelun vaatiman monitieteisen lähestymistavan varmistamiseksi kaupunki käynnistää yhteistyön Turun yliopiston ja Turun ammattikorkeakoulun kanssa. Hankkeen tulokset ja tuotokset dokumentoidaan ja raportoidaan päättäjille, kaavoittajille, suunnittelijoille sekä kunnan ulkopuolisille sidosryhmille. Hankkeen tulokset ovat hankkeen päätyttyä yleisesti hyödynnettävissä.

Lisätietoja hakemuksesta

Hakija on ilmoittanut, ettei liityntää muihin hankkeisiin ole. Kestävän kaupunkikehittämisen hankehakuun on kuitenkin jätetty Kestävä investointiprosessi ilmastobudjetin tietoaalustalla (KIITO) -hanke (405376), jossa kehitetään tietoaalustarakennus- ja infrahankkeisiin liittyvän ilmasto- ja ympäristötiedon tallentamista varten. Tarvittaessa huolehditaan hankkeiden yhteensovituksesta ja siitä, että kahdenkertaisen rahoituksen riski ei toteudu.

Indikaattoritavoitteiden esittämiseen tulee kiinnittää huomiota (mahdolliset päällekkäiset tavoitteet).

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Rahoituksen yhteenveto	Haettava EU- ja valtion rahoitus (€)	%	Rahoitus yhteensä (€)
Turun kaupunki	105 240	70	150 343
Turun yliopisto	115 413	70	164 876
Turun ammattikorkeakoulu Oy	60 368		86 240
Haettu maakunnan kehiksestä	281 021		401 459

Rahoittajan arvio hakemuksesta

Hanke on alue- ja rakennepolitiikan ohjelman ja erityistavoitteen 2.2 mukainen. Hanke menestyi erityistavoitteen erityisten valintakriteerien ja tälle hakukierrokselle asetetun tarkentavan valintaperusteen mukaisessa vertailussa.

Hanke tukee maakuntastrategian kestävän kasvun tavoitetta ja toimenpidettä 42, joka tukee kuntien ja yritysten vastuullisuus- ja kestävyystavoitteita.

Hankkeen työsuunnitelma on paikoin ylätasoinen ja jäsentymätön, minkä vuoksi konkreettiset tavoitteet, toimenpiteet ja tulokset eivät kaikilta osin ole johdettavissa toisistaan. Hankkeessa tuotetun tiedon avulla annetaan soveltamisohjeita ja kehitetään työkaluja EU-taksonomian sopeutusratkaisuihin. Hankkeen tulosten vieminen käytäntöön on haaste. Yritysten rooli hankkeessa jää melko etäiseksi, mutta onnistuessaan hanke tukee myös elinkeinojen sopeutumista ilmastonmuutokseen.

Hankkeen toteutus tulee sovittaa yhteen MAL-kaupunkiseudun yhteistyötoimenpiteiden kanssa, jotta päällekkäisiä tarkasteluja ja toimenpiteitä ei tehdä.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Yleisten valintaperusteiden täytyminen on arvioitu Varsinais-Suomen liitossa 10.10.2024. Hankkeen arviointi ja pisteytys on tehty Varsinais-Suomen liiton hakemusten arviointikokouksessa 12.11.2024. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet. Hanke menestyi erityistavoitteen erityisten valintakriteerien ja tälle hakukierrokselle asetetun tarkentavan valintaperusteen mukaisessa vertailussa. Hanke sai arvioinnissa pistemäärän 29/47. Hanke esitetään hyväksyttäväksi pisteytyksen perusteella ja sitä esitetään rahoitettavaksi Varsinais-Suomen liiton myöntövaltuudesta enintään 281 021 eurolla.

Ennen rahoituspäätöksen tekemistä rahoittaja käy hakijoiden kanssa tarkentavat rahoitusneuvottelut hakemuksiin tarvittavista muutoksista.

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä

Kyllä

Lisätietoja:

Marja Anttila

Varsinais-Suomen liitto